URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU

OPRACOWANIA SYGNALNE

Gdańsk, maj 2004 r.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna w województwie pomorskim w 2003 r.

▪ Ochrona zdrowia

Rok 2003 był kolejnym rokiem kontynuowania zmian zapoczątkowanych w 1999 r., związanych z wdrażaniem reform systemu opieki zdrowotnej.

W końcu 2003 r. w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej funkcjonowało ogółem 518 zakładów opieki zdrowotnej (o 13 więcej niż przed rokiem), w tym 141 zakładów publicznych (o 14 więcej niż rok wcześniej) i 377 zakładów niepublicznych (o 1 mniej niż w 2002 r.). Obok zakładów opieki zdrowotnej, w sektorze niepublicznym w dalszym ciągu rozwija się forma działalności ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, tj. praktyki lekarskie – indywidualne i grupowe, realizujące świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych (przede wszystkim w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego). W 2003 r. odnotowano 833 praktyki lekarskie, tj. o 37 praktyk więcej niż rok wcześniej, w tym 159 na wsi. W zakresie służby medycyny pracy liczba praktyk lekarskich przeprowadzających badania profilaktyczne w 2003 r. wyniosła 261 (przed rokiem 260).

W 2003 r. w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej udzielono ok. 14679,0 tys. porad, tj. o 6,4% więcej w porównaniu z poprzednim rokiem. Spośród 12753,6 tys. porad udzielonych przez lekarzy 62,2% udzielono w podstawowej opiece zdrowotnej, a 35,6% w opiece specjalistycznej, wobec odpowiednio: 63,9% i 33,8% porad w roku poprzednim. Porady udzielone przez lekarzy dentystów wzrosły o 1,6% w porównaniu z 2002 r. i wyniosły 1925,4 tys.

Liczba udzielonych porad ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 6,7 (przed rokiem 6,3).

Tabl. 1. Ambulatoryjna opieka zdrowotna

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	
	w liczbach bezwzględnych		2002 = 100
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	**505**	**518**	**102,6**
Publiczne	127	141	111,0
Niepubliczne	378	377	99,7
Praktyki lekarskie (stan w dniu 31 XII)	**796**	**833**	**104,6**
Miasta	630	674	107,0
Wieś	166	159	95,8
Porady udzielone w tys.[a)]	**13797**	**14679**	**106,4**
W tym porady udzielone przez lekarzy	11902	12754	107,2
Porady udzielone na 1 mieszkańca	**6,3**	**6,7**	**x**

a) Łącznie z badaniami profilaktycznymi, łącznie z poradami udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i praktykami lekarskimi.

W lecznictwie stacjonarnym nastąpił dalszy spadek liczby łóżek, jak również spadek liczby leczonych. Liczba łóżek w szpitalach ogólnych zmniejszyła się z 9245 w 2002 r. do 8916 w 2003 r., tj. o 329 łóżek, natomiast liczba osób leczonych w szpitalach ogólnych wyniosła 349,4 tys., tj. o 20,3 tys. osób mniej niż rok wcześniej. Nadal utrzymywała się obserwowana w latach poprzednich tendencja skracania przeciętnego pobytu chorego w szpitalu; o ile w 2002 r. statystyczny pacjent przebywał w szpitalu średnio 7,1 dnia, to w 2003 r. – 6,9 dnia.

W końcu grudnia 2003 r. na terenie województwa opiekę stacjonarną zapewniało 38 szpitali ogólnych, w tym 8 niepublicznych. Szpitale niepubliczne dysponowały 401 łóżkami i leczyło się w nich 18,2 tys. osób (przed rokiem odpowiednio: 352 i 18,6 tys.).

W 2003 r. nadal obserwowano wzrost liczby zakładów, łóżek i leczonych w ramach opieki długoterminowej, do której zaliczamy zakłady opiekuńczo-lecznicze (12), pielęgnacyjno-opiekuńcze (7) i hospicja (7). Ogółem było 26 zakładów tego typu wobec 19 w 2002 r. Dysponowały one 925 miejscami, o 26,9% więcej niż przed rokiem. Przebywało w nich 746 pacjentów (wzrost o 16,0%).

Tabl. 2. Stacjonarna opieka zdrowotna

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	
	w liczbach bezwzględnych		2002 = 100
Szpitale ogólne[a]	**36**	**38**	**105,6**
Łóżka[a]	9245	8916	96,4
Leczeni (w ciągu roku)	369716	349391	94,5
Przeciętny pobyt chorego w dniach	7,1	6,9	x
Zakłady typu opiekuńczo – leczniczego[a]	**19**	**26**	**136,8**
Miejsca[a]	729	925	126,9
Mieszkańcy[a]	643	746	116,0

a) Stan w dniu 31 XII.

Szybką pomoc medyczną w 2003 r., w razie wypadku lub nagłego zachorowania, świadczyło w województwie 26 jednostek pomocy doraźnej. Liczba osób, które otrzymały pomoc medyczną udzieloną przez powyższe jednostki wyniosła 380,3 tys., z czego 223,4 tys. osób zgłosiło się do izby przyjęć lub do szpitalnego oddziału ratunkowego, 106,4 tys. otrzymało ją w domu, a 11,2 tys. w miejscu wypadku.

Sieć placówek służby zdrowia uzupełniają apteki i punkty apteczne zaopatrujące ludność w leki i środki medyczne. W dalszym ciągu zauważalny jest wzrost liczby aptek z 614 w 2002 r. do 621 w 2003 r. Apteki prywatne stanowiły 99,5% ogółu (przed rokiem 94,0%).

Opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 w czasie pracy rodziców sprawują żłobki. Liczba zakładów utrzymała się na poziomie 2002 r. i wyniosła 29. Liczba miejsc nieznacznie zmalała – 1455 (przed rokiem 1470), natomiast liczba dzieci przebywających utrzymała się na niezmienionym poziomie.

Tabl. 3. Działalność pozostałych placówek służby zdrowia. Stan w dniu 31 XII.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	
	w liczbach bezwzględnych		2002 = 100
Jednostki pomocy doraźnej	28[a]	26	92,9
Korzystający z pomocy medycznej (w ciągu roku) w tys.	436	380	87,2
na 1000 ludności	200	174	x
Apteki	614	621	101,1
w tym prywatne	577	618	107,1
w tym na wsi	93	98	105,4
Żłobki	20	20	100,0
Oddziały żłobkowe	9	9	100,0
Miejsca w żłobkach	1470	1455	99,0
Dzieci przebywające w żłobkach (w ciągu roku)	2366	2367	100,0

a) Łącznie z 5 filiami.

▪ Pomoc społeczna

W końcu 2003 r. na terenie województwa działało 47 stacjonarnych zakładów pomocy społecznej dysponujących 4037 miejscami. Przebywało w nich 4004 pensjonariuszy, z czego 50,6% stanowiły kobiety. Najmniej liczna była grupa osób młodych do 18 roku życia, stanowiąca 1,8% ogółu mieszańców. Większość mieszkańców domów pomocy społecznej (66,2%) pokrywała koszty pobytu z własnej emerytury lub renty, a dla 30,3% mieszkańców opłaty za pobyt pokrywano z zasiłków stałych pomocy

społecznej. Sytuacja w tym zakresie, w porównaniu z poprzednimi latami, nie uległa większej zmianie. W 2003 r. 28,2% ogółu mieszkańców przebywało w domach dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, 26,9% - w domach dla osób przewlekle somatycznie chorych, 18,9% w domach dla osób starych, 15,9% w domach dla osób przewlekle psychicznie chorych, 9,8% w domach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz 0,3% w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Opiekę nad dziećmi i młodzieżą realizowaną w ramach pomocy społecznej sprawują placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny zastępcze. W 2003 r. funkcjonowało 207 placówek opiekuńczo – wychowawczych i 2376 rodzin zastępczych.

Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem stanowiły 82,4% ogólnej liczby rodzin zastępczych, rodziny niespokrewnione z dzieckiem stanowiły 15,8%, a rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem pełniące zadania pogotowia rodzinnego stanowiły 1,8% ogólnej liczby rodzin zastępczych.

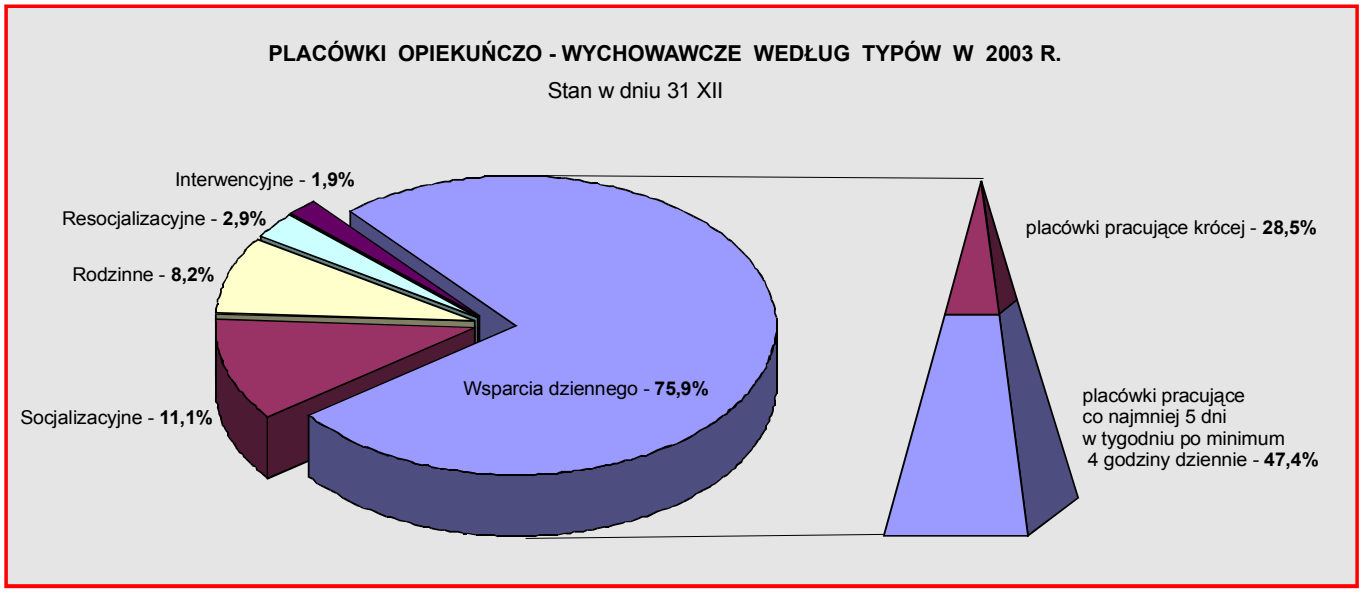

Oprócz stacjonarnych form pomocy społecznej realizowana jest również pomoc środowiskowa polegająca na udzielaniu świadczeń (materialnych i w formie usług) osobom zakwalifikowanym do pomocy społecznej w miejscu ich zamieszkania. W 2003 r. świadczenia przyznano 174,1 tys. osobom, tj. o 4,5% więcej niż w 2002 r. Ze świadczeń skorzystało 112,1 tys. rodzin, które liczyły 373,8 tys. osób. Jedna rodzina mogła otrzymać pomoc z kilku przyczyn. Najczęściej udzielano pomocy z powodu: ubóstwa (78805 rodzinom), bezrobocia (53930 rodzinom), niepełnosprawności (35444 rodzinom), bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (28197 rodzinom) oraz długotrwałej choroby (23078 rodzinom).

W ramach pomocy społecznej organizowanej i świadczonej przez administrację rządową i jednostki samorządu terytorialnego (zadań własnych i zleconych) w 2003 r. na pomoc społeczną wydano 230,0 mln zł, tj. o 3,0% mniej niż przed rokiem.

Opracowanie: *Ewa Kalicka – Wydział Statystyki Społecznej.*